

דעות אחרונות

28.7.2014

דניאל פרידמן • שלטון חמאס

האמא של התשתיות

הצורך להרוס את תשתיות החמאס הפך נושא מרכזי בשיח המלווה את מבצע צוק איתן. הכוונה הייתה תחילה למלאי הרקטות ולבתי המלאכה המייצרים אותן. עם פתיחת השלב הקרקעי התברר שהכ"ו וונה היא למנהרות, שהפכו סכנה קיומית

ליישובי עוטף עזה.

אלא שאין צורך בדמיון יוצא דופן כדי להבין שאת המנהרות ניתן יהיה לבנות מחדש בתקופה שאיננה ארוכה יתר על המידה. את בתי המלאכה לייצור רקטות אפשר יהיה לשקם, ואת מלאי הרקטות ניתן יהיה לחדש באמצעות הברחות ובאמצעות ייצור עצמי שילך וישתכלל.

הסבך בעניין נובע מכך שהתשתיות שעליהן מדובר (רקטות, מנהרות וכו') אינן אלא תולדה של תשתיות בסיסיות אחרות העומדות לרשות החמאס.

תשתיות אלו הן אידיאולוגיה דתית קיצונית, הרואה את השמדת מדינת ישראל והחלפתה במדינה איסלאמית כמשימה ראשונה במעלה, שלמענה מוכנה התנועה להקריב מאות אלפי פלסטינים (אגב, גם ערפאת הכריז על מיליון שאהידים בדרך לירושלים). בכך שונה חמאס מחיזבאללה, המייחס משיקל רב הרבה יותר לאינטרסים שלו ושל בני עדתו בלבנון ואינו מעלה על דעתו הקרבה שכזו.

**לא ניתן ליטול מחמאס את
האידיאולוגיה הרצחנית שלו,
אולם תרגומה לשכת המעשה
תלוי בתשתית האחרת העומדת
לרשותו, כלומר, שליטתו בעזה**

התשתית הנוספת היא השליטה על שטח רצועת עזה. שליטה זו מאפשרת לחמאס לחפור מנהרות ברצועה היכן שירצה ומתי שירצה, וברומה לכך לאחסן את כלי נשקו בכל מקום שיחפוץ – מסגד, בית ספר, בית חולים או בית מגורים. שליטתו ברצועה מקנה לו גם שליטה ב-1.8 מיליון תושבי עזה, שבהם הוא משתמש כמגן אנושי ואותם הוא מוכן להקריב למען האידיאולוגיה שלו.

חמאס לא רק שאינו מנסה למנוע פגיעה בתושבים חפים מפשע במהלך הלחימה, אלא נוהג בדרך הגוררת בהכרח פגיעה בהם, וכל פגיעה כזו, הנגרמת לנשים וילדים באשמתן, משמשת לו כלי תעמולה.

שלטונו עליהם מעמיד לרשותו גם מאגר בלתי נדלה של כוח אדם, שממנו הוא יכול לשאוב לוחמים, מסייעים ובוני מנהרות, בנוסף כמובן לאפשרות לנצל את שליטתו לגביית מסים והשגת כספים ונכסים שבכוחם לשרת את מטרת המלחמה.

לא ניתן ליטול מחמאס את האידיאולוגיה הרצחנית שלו, אולם תרגומה לשפת המעשה תלוי בתשתית האחרת העומדת לרשותו, כלומר, שליטתו על רצועת עזה ועל הפלסטינים החיים בה. תשתית זו היא אם כל התשתיות האחרות.

ולכסוף, מן הראוי להתכונן ליום שאחרי ולהבהיר גם לפלסטינים שכוונתנו היא שבאותו יום – כאשר הרצועה תונהג על ידי גוף שאינו דוגל באידיאולוגיית טרור ורצח – נתמוך בשקום רצועת עזה ונאפשר את פתיחת הנמל שבה ואת העלאת רמת החיים של תושביה. ■